

QUANTS VAXELLS DE GUERRA VOLEU LLOGAR-ME?

Original oferta dels Estats Units

"Les democràcies vénen obligades a augmentar els seus armaments degut al feixisme internacional"

Buenos Aires, 10.—Les notícies referents a l'oferta feta pels Estats Units al Brasil i a altres països d'Amèrica, de llogar vaixelles de guerra, ha causat sorpresa en els cercles polítics, els quals estimen que aquesta oferta podria crear dificultats imprevistes. La majoria de periodistes no comenten aquesta informació. El periòdic «Noticias Gráficas» destaca que si les bones relacions que existeixen entre el Brasil i l'Argentina impedeixen que aquest projecte provoqui l'enveja del Govern de la República.

Baralles entre ells

Al camp facciós continuen les sublevacions contra la intromissió italo-germànica. Els espanyols amb dignitat que encara queden al costat de Franco no poden resistir la presència dels estrangers que passen per Espanya llurs infules de conquistadors.

La rearguarda enemiga es descompon. Els rebels espanyols moriran víctimes del seu més gran pecat: no es poden obrir impunement les portes de la pàtria a les ambicions estrangeres. Franco està aprenent, a costa de sublevacions, aquesta veritat.

Ha estat dit que la guerra seria guanyada per qui tingués la rearguarda més forta. Mentre els facciosos i llurs aliats forasters es barallen, al país lleial cada dia ha d'ésser més estreta la unitat al voltant de la República. Si ho fem així, la victòria no podrà escapar-nos!

REPE TO és el candidat socialista argentí

Buenos Aires, 10. — El partit socialista ha designat com a candidat a la presidència de la República el conegut líder Repeto, un dels fundadors del partit.

Ha començat la vaga de seders als Estats de Nova York, Nova Jersey i Pensilvània

Nova York, 10. — La vaga decidida per l'organització industrial ha començat avui en la indústria de la seda en els Estats de Pensilvània, Nova York i Nova Jersey.

OSSORIO i GALLARDO parlà a títol personal, segons JIMENEZ d'ASUA

Buenos Aires, 10. — L'encarregat de negocis espanyol senyor Jiménez d'Asua, confirmà avui a la premsa que les declaracions del senyor Ossorio i Gallardo, a París, referents al projecte argentí de concessió sobre els drets d'asil eren opinions personals de l'ambaixador a París puix que el govern espanyol encara no ha rebut els documents.

El Congrés Internacional Montessori recorda Catalunya

Està celebrant actualment a Copacabana el VIè Congrés Internacional Montessori. El comitè de Cultura, membre del Patronat del Congrés, fou especialment invitat a assistir-hi, i com sigui que no va poder traslladar-se a una capital tan llunyana, envia la seva adhesió al Congrés. En resposta a la salutació l'assemblea ha rebut el següent telegrama:

«Carissim Pi i Suñer. — Com a membre de Cultura de la Generalitat, l'assemblea del VIè Congrés Internacional Montessori expressa el més profundament el vostre missatge i es plau de correspondre amb una afectuosa salutació. L'assemblea us prega que Catalunya l'expressió de la seva cordial simpatia per l'efort que realitzau en tan difícil circumstància a favor de la cultura de l'infant i de l'Educació per la Pau. Maria Montessori, Presidenta, Philip Noel Baker, vice-president de la Compañia Internacional per la Pau»

Les tropes feixistes topen a Bilbao amb la rebel·lió passiva del veïnat

Santander, 10. (Servei exclusiu de Febus.) — Per la ràdio facciosa de Bilbao es pronuncia ahr un discurs en el qual es condemnà altament la mendicitat que s'estén amb rapidesa per tota la capital. També s'ocupà el conferenciant de l'actitud observada pel veïnat bilbal i arremeté contra ell. Criticà que l'entusiasme que es notà —dels ells— en els primers dies de l'entrada per l'anomenat exèrcit nacionalista a Bilbao, hagi desaparegut ara.

Les autoritats —segui dient— no es veuen en laseva labor assistides per l'escalf popular, i no que ensopeguen amb una rebel·lió passiva del veïnat.

Maniobres militars a Sicília

Hi tindran lloc per primera vegada i Mussolini pronunciarà un discurs

Es creu que serà d'interès per a la política italiana i internacional

Roma, 10. — Mussolini ha sortit cap a Sicília, on visitarà les nou províncies de les illes i assistirà a les grans maniobres. Mussolini no ha visitat l'illa fa més de catorze anys i les maniobres militars tenen lloc a Sicília per primera vegada.

El 20 d'agost tindrà lloc una gran revista a Caltanissetta, al lloc on el 1860 tingué lloc la famosa batalla entre garibaldins i tropes del rei de Nàpols. S'espera que al final de la revista pronunciarà un discurs d'interès per a la política italiana i internacional.

Com han de sol·licitar el Certificat de Treball els que no pertanyen a cap sindical

El Negociat de Política Social de l'Ajuntament de Barcelona fa arribar a tots els ciutadans que no pertanyen a cap Sindical, i que, segons les disposicions vigents, la Borsa del Treball de l'Ajuntament de Barcelona ha de tramitar-los les sol·licituds per a l'obtenció del Certificat de Treball, que per efectuar la seva demanda és necessari omplir un qüestionari en el qual es declarin les activitats d'abans i després del 19 de juliol del 1936, i aportar totes les proves documentals possibles per tal de poder apreciar la veritat de les seves declaracions.

DIVERSOS

Per negar-se a admetre un bitllet de la Generalitat, ha estat posat a disposició del Tribunal d'Urgència Antoni Puig Font, propietari d'un comerç del Passeig de la República.

Han ingressat als calabossos del Palau de Justícia, per estar considerats com a defectors al règim, Esteve Ginebra i Gual, Esteve Ginebra, Ginebra i Jacint Canals Prode, de Matadepera, i Antoni Soler Puig, veí de Montornès del Vallès.

La passada nit es produí un incendi al barri de Sant Benet, del terme municipal de Vilatorrada, propietat de Josep Ripoll. Es cremaren tres quilòmetres d'extensió d'aquest bosc.

També, a primera hora d'aquesta tarda, s'ha declarat un incendi al veïnat «Capità Segarra», anomenat al nostre port. Aquest sinistre, però, ha tingut petites proporcions.

S'ha pogut esbrinar que el cadàver trobat a Les Planes amb l'uni-forme de tinent de les milícies, pertany a Ernest Colm, que segons sembla, és suïcida.

Al local de l'Assistència Municipal de la Rambla de Jaume Comte, es presentaren tres desconeguts armats de pistoles i agrediren el sereno Jaime Ebnau. El delinqüent genés sentit. En retrobar-se Ebnau sortí del local i cridà auxíli. Es presentà la policia i els desconeguts hagueren defugir sense poder portar a cap el robatori que projectaven.

Al carrer de Sant Pacià es produí una baralla entre venedors ambulants i diversos dels resultaren ferits. La policia intervingué i detingué com a participants d'ella Josep Trias Mariner, que ja era reclamat per un altre delictu, Josep Lafiguera Conesa, al qual se li trobà una arma llarga i Josep Esteve Aguilar.

El viatge del Dr. Negrin no serà el darrer

"No s'ha pensat a traslladar el Govern de la República a Barcelona", diu "Adelante"

València, 10. — «Adelante» comenta el viatge del President del Consell a Barcelona, i diu:

«El que s'ha perdut en protocol s'ha guanyat en l'afecte de Catalunya, que és en definitiva allò que ens importa, puix que del que es tracta és que la República catalana mobilitzi en ella totes les seves potències morals i econòmiques a favor d'una victòria pròxima i resplendent».

Aquest viatge del doctor Negrin no serà el darrer de la temporada. Com que aquests dies ve parlant-se d'un probable trasllat de residència del Govern, que s'instal·larà a Barcelona, el periòdic diu que sap que no s'ha pensat en això. Si no estem equivocats —afegeix— el trasllat del Govern, quan el Govern va abandonar Madrid, havia de fer-se a Barcelona. Aquest sembla que fou l'acord. Si no es va complir fou per raons que nosaltres, i amb nosaltres altres grups polítics, desconeixem.

Ara bé: sense minvar en res la generosa hospitalitat que València li va dispensar, hauria estat un major encert polític establir temporalment la seu del Govern a Barcelona. Això hauria ajudat bastant a resoldre els problemes que Catalunya tenia plantejats.

Afegeix que el fet de trobar-se a València la major part de les indústries encarregades de cobrir les necessitats de la nostra terra, que justifica plenament la presència allí del Govern. Però insisteix que els següents incatcats.

El Front Popular de Madrid i la C. N. I.

Madrid, 10. — S'ha reunit el Front Popular de Madrid, i entre altres, ha adoptat els següents acords:

Adreçar-se a la FAI i CNT expressant-li la satisfacció amb què es veia la tornada dels seus representants a l'esmentat Comitè Central on amb les organitzacions del Front Popular tenen un lloc i una tasca a realitzar. Posteriorment fou reclamat el maneig de les armes i la instrucció militar, invitant les diverses organitzacions a partits a intensificar la seva actuació i ajuda en el mateix sentit.

Finalment com a projecte per a la pròxima reunió s'inicià el tema de protecció al moviment cooperativista madrileny i a l'espanyol en general que tan malparat està resultant amb les disposicions vigents de Proviments

El Japó espera treure bon profit de la invasió de Xina

Perquè a Toquio declaren que l'assassinat d'un oficial de marina a Xang-Hai no tindrà importància decisiva sobre les negociacions per a la solució de les relacions sino-japoneses

XINESOS I JAPONESOS LLUITEN AL SUD-EST DE TIEN-TSIN

REPATRIACIO DE SUBDITS XINESOS

Xang-Hai, 10. — Comuniquen de Xang-Hai que les tropes xineses rebutjaren els elements japonesos que atacaven Xinghsai. Vuit avions japonesos sobrevolaven Tien-Tsin i obrien foc de metralladora contra la ciutat sense que tessin víctimes.

Comuniquen de Nankin que el ministre de Negocis Estrangers ha donat ordres a l'ambaixador de Toquio perquè concentri els subdits xinesos als principals ports japonesos amb vistes a una repatriació eventual.

L'agència Central News anuncia que els combats d'avantguarda prossegueixen a la línia del ferrocarril al sud-est de Tien-Tsin. Les tropes

La «Societat Groga» contra el Kuomintang i el comunisme

Pequin, 10. — La Societat Groga, recentment creada, publica a l'òrgan oficial del Consell polític d'Ho-pai i Xahar el seu programa, els punts principals del qual són:

Primer. Destruir les organitzacions antijaponeses. Segon. Expulsar els membres del Kuomintang. Tercer. Suprimir el comunisme. Quart. Necessitat de l'Ensenyança i de la Premsa. Cinquè. Resultat de les províncies de la Xina del Nord al poble xinès.

Els senyors Casanoves i Jaume Aiguader conferencien amb el President Companys

Demà es reunirà el Consell de la Generalitat

L'Honorable President de la Generalitat, senyor Lluís Companys, ha estat, com de costum, treballant al seu despatx de la Residència, on ha despatxat amb els secretaris i els caps de Negociat.

Prop de les dotze s'ha traslladat al despatx oficial, on ha rebut la visita del president del Parlament de Catalunya, senyor Casanoves, amb el qual ha conferenciat. Després ha estat al despatx el ministre del Treball, Jaume Aiguader.

D'aquests dues visites no s'ha facilitat cap referència. Després han passat al despatx del President per tal de complimentar-lo, el Comitè Executiu del Partit Socialista i l'encarregat de Negocis d'Espanya a Costa Rica, Antonio de la Villa, qui s'ha acomiadat del senyor Companys perquè marxa a incorporar-se a la seva destinació.

A la secretaria del President han manifestat als periodistes que demà hi haurà Consell de Govern.

Una comissió del Casal Català i el Comitè Llibertat de Buenos Aires, presidida pel senyor Vilard i els delegats Ramon Vilard i Magí Valls; el senyor Pous i Pagès; el director general d'Administració Local, senyor Galés; el senyor Emili Mallorí; Associació de Multilat i familiars morts de la guerra; l'ex-alcalde de Terrassa Jaume Figueres, i el senyor Benjamí Jané.

Es confirma que Suïssa no ha reconegut Franco

Madrid, 10. — El ministre de Suïssa doctor Charles Egger, seguint instruccions del seu Govern i sortint al pas de rumors circulant, informa que no té cap fonament i és, per tant, absolutament fals, que el Govern helvètic hagi reconegut el general Franco.

L'EX-MINISTRE JOAN LOPEZ VA A MEXIC

València, 10. — Han sortit amb direcció a Mèxic, designats pel Comitè Nacional de la C. N. T., l'ex-ministre de Comerç Joan López, Claudi J. Sendón i el destacat militant de les Joventuts Llibertàries Serafi A. llaça.

Acudeixen a la República mexicana en requeriment oficial i perquè en diversos actes públics exposin la marxa de la guerra a Espanya i el seu descabellament revolucionari.

Viat-i-cinc delinqüents per la seva actuació com a incontrolats

El senyor Bertran de Quintana continua la seva actuació en els sumaris dels quals està encarregat. A més a més dels treize processats pels fets de Sitges que hi ha a la presó, ha dictat sis actes de processament contra altres tants delinqüents als calabossos del Palau de Justícia. Ha estat posat en llibertat per no resultar cap càrrec contra ell, Joan Tutusaus.

A tots els processats se'ls ha assignat la quantitat de 200.000 ptes. com a responsabilitat civil.

Fins ara a Sitges i als seus voltants, malgrat la negativa de tots els processats, en alguns doncellis se'ls ha trobat objectes pertanyents a les persones desaparegudes i a més alguna quantitat de dinamita.

LES HORES DE VISITA DEL DIRECTOR GENERAL D'ADMINISTRACIO LOCAL

El director general d'Administració local, Manóel Galés, ha fixat els dimarts, dimecres, dijous i divendres de cada setmana, d'onze a dues, per a rebre les visites oficials.

Els rumors sobre incautacions de gallines i conills són completament falsos

Ha arribat a coneixement d'aquesta Conselleria —diu una nota de la Conselleria d'Agricultura— que, d'uns dies ençà, a diversos indrets de la nostra terra, circula una versió segons la qual els camperols i particulars que crien gallines o conills corren el risc imminent que els siguin incautats.

El qual, en els moments actuals es dediquen a propagar rumors d'aquesta naturalesa, amb aquesta base: que, a causa de la manca de foment, ja que no solament no existeix per part dels organismes oficials cap projecte ni acord en aquest sentit, sinó que, al contrari, tots els treballs que ha realitzat l'Oficina de l'Ou, adreçada al Departament d'Agricultura, són justament encaminats a promoure l'agricultura en tots els seus aspectes i a fomentar a la nostra terra la cria d'aviram, particularment la d'aquelles races seleccionades i productives que han d'arribar a constituir una sòlida base de la nostra economia rural.

El Govern de la República compta amb l'adhesió de gran nombre de persones de la zona rebel

Madrid, 10. — A la matinalda d'ahir arribà a les nostres posicions de la Casa de Campo un soldat evadit de les files rebels.

En esclatar el moviment de juliol es trobava a Fuensalida i el 12 d'agost s'enrolà al Batalló Margarida Nelken i participà en les operacions desenvolupades a Santa Olalla i Maqueda. Posteriorment fou reclamat pels seus pares exàgents i se'l separà del Batalló, camí de Torrijos.

Pogué arribar a casa seva que encara era zona lleial i féu llurament de l'armament al Comitè Local. En poderar-se del poble les forces rebels fou obligat a ingressar a l'Exèrcit nacionalista a conseqüència de la crida a files de la lleva

des de mà, de les quals hagué de fer ús per defensar-se de la persecució de què fou objecte quan els rebels s'adonaren de la seva fugida.

Quant a la seva impressió de la rearguarda facciosa, té la creença que està desmoralitzada. El Govern de la República compta amb l'adhesió de gran nombre de persones de la zona rebel.

Ha sentit comentar amb motiu de la crida a files de les lleves 1930 i 1931, que les forces procedents de la Rioja es negaren a pujar al tren que les havia de traslladar, tot i que s'havia disposat que els comitats fossin amb agents i que la música anés a l'estació per tal d'animar els expedicionaris. A l'estació im-

Un any i tres mesos després de la proclamació de la República

La notícia va començar a circular cap a mitja tarda. Tota la ciutat n'avaia plena.

—Sanjurjo s'ha sublevat!

—Diu que l'exèrcit ha fet un aprenunciament.

—Criminals!

—Hem estat massa tots!

A les Ramblas, a la Plaça de la República, a la Plaça Macià, a les barriades, la gent es reunia, formava cercles i discutia. A ningú no li passava pel cap mostrar-se d'acord amb els sublevats. Havia estat fer oposicions a una pallissa ben administrada.

Tot hom coincidia en el mateix: S'havien permès massa llibertats als elements de l'antic règim. No s'ha depurat prou a fons l'exèrcit. Calia haver tingut més força al començament i ara no ens trobaríem amb això.

L'ambient de la ciutat es feia cada minut més dens.

La majoria de les fàbriques plegaven abans d'hora perquè els treballadors se'n vanen al carrer. A les sis, a quarts de set, a les set, a quarts de vuit, les manifestacions recorrien la ciutat. Davant de la Generalitat, a la Plaça de Palau, davant de Capitanía...

Sobretot davant de Capitanía, on el general Batet sortí al balcó a assegurar al poble que ell i tota la guarnició es mantindrien sempre lleials.

Grans pancartes reclamaven justícia exemplar i ràpida. El poble, cansat de massa subvitat, exigia que es fos implacable. El poble volia veure la República assegurada.

Fins molt tard de la nit les manifestacions bullien de gent. Les manifestacions, menys nombroses, seguien encara, guilades per zicots roncs de tant cridar.

A la Generalitat les comissions havien desfilat durant tot el dia. El telèfon no parava de trucar ni un sol minut. Tot Catalunya demanava novetats i s'oferia per al que calgués.

El President de la Generalitat telegrafiat al Govern, assegurant-li que Catalunya era al seu lloc. Això era el 10 d'agost del 1932, un any i tres mesos després de la proclamació de la República.

A Madrid havia tingut lloc la rebuda. Uns quants generals, que ja feia mesos que conspiraven amb aristòcrates i amb clergues de categoria, llançaren al carrer els soldats d'una companyia i intentaren avançar per Madrid. Els guàrdies d'Assalt i alguns paisans els feren fugir sense esforç. Al carrer quedaren tretze morts.

Mentrestant, a Governació i al Ministeri de la Guerra, uns quants senyors intentaven entrar-hi. Els guàrdies d'Assalt, comandats personalment pel director general de Seguretat, Artur Menéndez, i pel ministre de la Governació, Casares Quiroga, els feren presoners.

Madrid, com Barcelona, reaccionà immediatament. En saber-se la nova de l'intent, tots els treballadors es llançaren al carrer i, durant tota la nit, la ciutat visqué unes hores de fervor republicà com les del 14 d'abril.

El poble tenia la sensació que s'acabava de reconquistar la República.

A Sevilla la cosa anà més forta. Allí, Sanjurjo reeixí a proclamar l'estat de guerra i a fer-se amo de la situació. Immediatament, mentre el general traïdor llegia encara les seves proclames per ràdio, el Govern envià tropes cap a la capital andalusa per tal de sujar la rebuda.

Sanjurjo no trobà el camí tan planer com es creia. Els obrers es declararen en vaga. Durant quaranta-vuit hores els treballadors de Sevilla restaren tancats a casa seva i sostenien només, de tant en tant, trolleys amb la Guàrdia civil i l'exèrcit. L'ambient es feia asfíctiu per als facciosos. A l'aeròdrom els soldats es negaren a servir el general rebel i quan les tropes s'aproparen, tots els sublevats fugiren com a conills. L'alcalde, el governador, totes les autoritats faccioses desaparegueren. Al Govern civil, el governador republicà es soté contra els sublevats, junt amb uns companys de guàrdies d'Assalt.

Sanjurjo abandonà el seu lloc de cap dels sublevats i agafà un auto. Amb les presses, el seu falai de general —el més preciós paladon de una carrera al servei de la patria— li calgué i el deixà abandonat en un passeig del Parc de Maria Lluïsa.

Prop de Huelva, el governador, Braulí Solsona —un periodista català— detingué Sanjurjo i l'envia, custodiat per la Guàrdia civil, cap a Madrid.

Després de la tragèdia vingué la farsa.

Uns quants sublevats foren deportats a Villa Cisneros. Des d'allí s'escaparen en un vaixell i desembarcaren a Portugal.

Els que quedaven passaren, al cap d'uns mesos, per davant del Tribunal Suprem. Anguera de Sofo fagué de fiscal. Hi hagueren moltes condemes a presó i Sanjurjo fou condemnat a mort.

Tots els encartats havien procurat escapar-se. Uns declararen que havien sortit a comprar aspirina; uns altres, que eren a casa seva... Junt i amor. Ni un sol gest dignu ni una sola actitud «bisar».

Els socialistes i tots els partits republicans demanaren l'indult de Sanjurjo. El President de la República li comanà la pena de mort per la de cadena perpètua. Al Due-

(SEQUEIX A LA PAG. 2)

Més de 40.000 afiliades d'arreu de Catalunya

Tres notes gràfiques de les activitats de "La Dona a la Reraguarda". - D'esquerra a dreta: l'Escola de Brodat, l'Escola de Punes de coixí i el Taller Voluntari (P.)

"La Dona a la Reraguarda", institució modèlica

La guerra, amb tots els terribles estralls que provoca i amb totes les dures i els sacrificis que la lluita comporta, té, en canvi, la gran virtut de desvetllar en el més pregon de l'esperit popular uns entusiasmes i unes iniciatives que recunden profitosament en realitat.

L'ànima del poble, sensible a totes les dures, es desvia sempre per procurar socors al necessitat i per prodigar una mica de consol al qui en té fretura. Davant de les més terribles malvestats es manifesta gairebé sempre aquest esperit de sacrifici i de les masses populars, disposades a l'ajut d'aquell que es troba en condicions morals i materials d'inferioritat.

Aquest ajut espontani de les masses va començar, pròdig, a manifestar-se en els primers moments de la nostra lluita, quan per unes ben explicables raons res no podia estar organitzat encara de manera que resultés eficient. En aquells dies febles del juliol del 36, quan uns milers d'homes abnegats i voluntariosos de la nostra Catalunya marxaven cap a terres aragoneses per barrejar el pas al feixisme, sense gairebé preparació de cap mena, gràcies hi hagué la d'aquest ajut espontani del nostre poble perquè aquelles nodrides columnes de combatents sortissin amb un mínim de bones condicions materials envers la gran empresa de defensa i d'ordre.

Aquest ajut, aquest sentit admirable de solidaritat del nostre poble, no decalgué pas en els mesos successius i els oferiments de tota forma i mena ploïen materialment sobre els dirigents i organitzadors de la lluita en aquells temps. En aquell Comitè Central de les Milícies Antifeixistes venien una darrera l'altra, les dones, especialment, a oferir incondicionalment l'ajut pels germans que lluitaven a les línies de foc aragoneses. Roba, calçat, atuell de neteja personal, tabac, queviures... Tot això venia a munt, procedent de mans femenines, les quals cospaven potser millor que ningú tot el sentit heroic d'aquells homes que lluitaven i sofrien en les terres aspres d'Aragó.

Calla canalitzar tot aquest esforç que malgrat que intens podia encara rendir una major eficàcia, i donar-li a més un sentit encara molt més ampli i profund per al futur.

Dací la idea, per part d'elements entusiastes del Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya, de crear una organització completament femenina que donés un sentit de continuïtat i de previsió a l'esforç isolat. «La Dona a la Reraguarda» seria l'organització en el si de la qual trobessin acollida totes les dones antifeixistes sense distinció d'ideal polític o sindical, unides pel desig comú d'ajudar el combatent, i també la llar d'aquell que resta notablement desamparada, i per preparar-se, a més, per suplir els homes, quan les necessitats de la guerra ho fessin convenient.

Aquesta fou la idea de crear «La Dona a la Reraguarda» i aquest ha estat el sentit inspirador d'aquest organisme. Hem cregut que calia fer-li honors de publicitat i a tal efecte hem visitat darrerament el Casal de «La Dona a la Reraguarda». Recordem els diversos pisos de la casa de l'avinguda del 14 d'Abril, veient l'activitat que s'hi desplega, hem comprès perfectament tota la importància d'aquesta obra.

L'amic —l'infatigable amic— que representa el Comissariat de Propaganda a la Institució, de la qual exerceix les funcions administratives, en donà detalls de com funciona «La Dona a la Reraguarda».

Diversos departaments realitzen una tasca intensíssima: Cultura, Propaganda, Ajut, Festivals, Treball, Educació Física i Relacions Foranes, són les formes variades en que es desenvolupen les tasques d'aquest organisme. Cada un d'aquells regit per un Consell, que malgrat d'estructura no fan tasca partidista de cap mena.

—Amb quantes afiliades podeu comptar? —preguntem.

—Amb més de quaranta mil d'arreu de Catalunya, que formen un conjunt de 57 delegacions. Amb aquestes Delegacions foranes podem comptar-hi les poblacions gairebé més importants de Catalunya: Lleida, Mataró, Tortosa, entre altres...

Ens assabentem que ha estat «La Dona a la Reraguarda» que ha creat el primer taller voluntari de Catalunya, on acudeixen aquestes dones abnegades que treballen, que fan roba interior i d'abric per a infants i refugiats, per als combatents, que no cobren absolutament res pel seu treball... Per a donar idea del que són aquests tallers de treball voluntari, de la tasca que realitzen, esmentarem que n'hi ha on més de cinquanta màquines de cosir rutllen incansablement i que en una setmana s'han confeccionat 700 vestits per a infants.

Una altra de les activitats il·loables d'aquesta organització femenina és la de mantenir una escola de puntes al col·lectiu de brodat —activitat essencialment femenina— per tal de no perdre, en aquests moments, hàbits tradicionals de les dones de la nostra terra, que poden reportar a Catalunya forts ingressos en moments crítics per a la nostra economia. Hem de tenir en compte que solem en una activitat aparent tan intrascendent com són les puntes al coixí. Catalunya havia venut en aquests últims anys, a l'estranger, per valor de 47.000.000 de pessetes. Amb les circumstàncies que travessem, aquesta indústria i aquesta primorosa habilitat haurien desaparegut completament. «La Dona a la Reraguarda» ha tingut cura, doncs, de mantenir un hàbit ben estimat en les nostres dones, que en un moment determinat pot traduir-se en font d'ingressos.

L'ajut és indubtablement una de

les activitats més característiques en l'organització que avui ens ocupa. La generositat femenina troba en aquest aspecte una bella oportunitat per manifestar-se. Tabac, motxilles, equips per als combatents i llibres i més llibres són continuament enviats als homes que lluiten. En una sola vegada foren més de 17.000 els llibres enviats al front, gràcies a aquesta generositat de les nostres dones. A vegades l'ajut ha trobat una expressió encara més espiritual per mitjà d'aquesta mena de dones, i els ferits dels hospitals de sang han pogut fruit d'unes sessions musicals, en les quals l'art i l'amor de les qui les han organitzades, han catritzat també ferides dels qui sofrien per haver fet defensa heroica de la llibertat.

En l'ordre de les activitats culturals cal esmentar els cursos de català, matemàtiques, física, primers lleixes, dibuix, etc. tot de cara a la finalitat de preparar-se conscientment per tot allò que sigui precís i en el moment que calgui. Nosaltres hem vist com treballaven totes en el seu Casal de «La Dona a la Reraguarda», a la biblioteca, a la sala de confecció, a les taules, i hem de parlar amb entusiasme d'aquesta tasca silenciosa de cada dia que les nostres dones realitzen.

I per si tota aquesta obra que hem apuntat fos poc hi ha encara els projectes que es troben alguns dels a punt d'ésser realitzats, els quals don-

naran una major amplitud a l'obra que avui comentem: dispensarà per a dones i infants, cursos d'educació física, cooperativa de consum i restaurant, funcionarà tot dintre de breu termini.

Enmig de la conversa amb l'amic i de la visita a la casa se'n oferí presenciar un cas que no volem a l'enciar: Una delegació forana es presenta per tal d'exposar el cas que a la població on radiquen hi ha alguns minyons que no han acudit a les ordres de la mobilització. Porten dades concretes i no volen que al seu poble ningú deserti del deure. En aquest tanmateix el zel d'aquestes antifeixistes convençudes que malgrat el dolor que senten davant la tragèdia de la guerra, no poden rebre que certs homes del seu poble vulguin eludir llurs deures!

Aquests fets i aquest esperit de l'obra profusa que s'ha creat a impuls i iniciativa del Comissariat de Propaganda, per canalitzar l'esforç enorme que les nostres dones porten a terme.

Aquesta tasca, una mica obscura, però seguida i generosa, mereix ben bé l'admiració i l'agraïment de tots els antifeixistes i obliga, a més, a proclamar-la ben alt per a exemple i estímulo de tothom.

En aquesta cruenta guerra, emana treballa amb amor...

Ernest VALUDES

CATALUNYA tindrà una formidable emissora oficial, sense anuncis CAL, PERO, L'ESFORÇ I LA COL·LABORACIO DE TOTS!

El President de Catalunya dignifica la radiodifusió antifeixista catalana amb la compra d'una emissora de 100 kw.

El President de la Generalitat, Lluís Companys, acaba d'acomplir una important obra de Govern.

Per Decret de Presidència del 27 de juliol darrer ha estat concedit un crèdit de 3.000.000 de pessetes per a la compra d'una emissora de 100 quilovats amb destinació als Serveis de Radiodifusió de Catalunya.

La guerra havia sorprès la nostra terra amb uns mitjans de radiodifusió veritablement esquilats, sense més transcendència que la purament local.

La ràdio és un mitjà de combat, un instrument de lluita de gran importància que no podia ésser negligit.

Calla, però, una potent emissora, capaç d'ésser sentida de tot Europa, dotada de tots els elements moderns i apta per a permetre que el seu ús tingués totes les característiques i eficiència d'un servei oficial, amb la supressió absoluta de l'aspecte comercial, com és la part d'anuncis i actuacions de propagandes que moltes vegades donen un aspecte grotesc a les emissions de les ràdios, etc.

Calla, en fi, encetar una política de la Radiodifusió a Catalunya.

La nostra situació de guerra ho reclamava; la causa antifeixista ho exigia per a la seva divulgació exterior; Catalunya ho necessitava per a presentar-se com cal davant el món; els radiooients ho volien per a sentir depurades les emissions radiofòniques.

I el President Lluís Companys, amb gest abrandat de patriotisme, ho ha acordat.

Heus ací, íntegre, el text del Decret que possibilita l'adqui-

sició de la potent emissora que Catalunya mereix, text que deixa entreveure com els radiooients poden contribuir a aquesta millora que tothom desitja i com s'alibra tota una nova orientació en la radiodifusió catalana, impulsada per la vibrant personalitat del nostre President:

«Després d'una llarga selecció i obligat descartament de les diverses ofertes que havia rebut la Generalitat de Catalunya per a la compra d'una emissora de radiodifusió, g'ha arribat, definitivament, a la possibilitat d'adquirir una estació radiofònica, per a la ciutat d'Barcelona, de totes aquelles notícies que el Govern de la Generalitat pot tenir interès de fer arribar amb tota nitidesa, potència i claredat a tot arreu de la Península Ibèrica i del Continent europeu, la qual li permetrà també de disposar dels mitjans adequats perquè sigui un fet el millorament, en el grau màxim, de l'aspecte musical, cultural, pedagògic, social i econòmic dels programes a radiar, bandejant la publicitat radiofònica, coses que el Govern només pot posar en pràctica si compta amb una emissora pròpia de gran abast i de tècnica i d'organització modernes;

Atès que actualment la Generalitat ja aporta, sense contrapartida equivalent, quantitatiosa força creixent en concepte de serveis de radiodifusió que són de poca abast, quantitatiosa que no pot augmentar il·limitadament sense el suport del nostre poble, que gaudeix gratuïtament dels avantatges de la ràdio, i que, per altra part, haurà de veure amb entusiasme i satisfacció que les activitats radiofòniques milloren en proporció a la seva contribució pecuniària;

Atès que el Decret número 45 del 8 de gener d'aquany, que es refereix a la taxa de la radiodifusió, en posar-se en pràctica, produirà, ben segur, les quantitats que calen per a transformar radicalment i com cal el sistema radioemissor actual quantitat que tothom considerarà com una aportació ciutadana, com un sacrifici mínim econòmic a favor de la ràdio, taxa per altra banda molt corrent en altres països, molt més lògica i justificada en el nostre per la raó del temps de guerra que vivim;

Atès també que seria convenient d'aprofitar l'avinentesa de poder adquirir actualment, en bones condicions i amb rapidesa de lliurament l'emissora que ens cal per a renovar i portar per altres i millors horitzons la tasca i la política de ràdio acordes fins ara;

Atès que l'adquisició d'aquesta emissora comporta el pagament immediat del seu valor sense poder esperar que el rendiment de les exaccions, en un període més o menys llarg, tot sol ho permeti, exigència que reclama la concessió d'un crèdit extraordinari a l'efecte, el qual serà compensat posteriorment per la recapitació de les exaccions esmentades;

Vist l'informe de la Intervenció General, emès en compliment d'allò que disposa el Decret del 9 de gener d'aquany;

A proposta del Conseller de Finances i d'acord amb el Consell, DECRET:

Article primer. Es concedeix un crèdit extraordinari de 3.000.000 de pessetes per a adquirir, a proposta de la Direcció General de Radiodifusió, una emissora de 100 quilovats de potència, en l'ona normal, portadora, que reuneixi totes les condicions de solvència tècnica i perfeccionaments més moderns, destinada a Barcelona, amb caràcter d'emissora oficial de la Generalitat de Catalunya i per a ésser regida pel Departament de Presidència.

Barcelona, 27 de juliol del 1937.—Lluís Companys. — El conseller de Finances, Josep Terradellas.

Tindrem, doncs, una emissora que ens dignificarà i que podrà ésser escoltada des de les terres màrtirs envaïdes pels feixistes. Podrem adreçar-nos al món i fer sentir la veritat i la raó de la nostra lluita!

E. C.

A Franco li ha sortit un altre admirador

"En el somriure d'aquest home s'enreueu una ànima de dona..."

«La Voz», de Madrid, publica la següent informació de París: «Ja li ha sortit a Franco un altre admirador: René Benjamin, periodista francès, que publica a «Candides» una relació de la seva entrevista a Salamanca amb el general feixista. Franco ha produït a René Benjamin una gran impressió. Què és això que ha impressionat el reporter francès? El cabdill militar? No. El cap d'Estat? Tampoc. A Benjamin l'ha impressionat el físic del cabdill feixista. Per què? Atenguem-nos al que Benjamin ha escrit:

«Ahí Quina mirada! Com la de tots els éssers rars, i oblidable. Mirada inquieta, tremolosa i plena de dolor; mirada que implorava una definició nupcial del general Franco. L'home és delicat... misterios. És un miracle de tendresa i d'energia; de tendresa perquè és suau; d'energia, perquè és lleial. El front és bell; és el front d'un esperit clar. Les celles, ben dibuixades, sobre dos ulls dolços i calids...»

Després d'això, al·legre encara Benjamin, sempre referint-se al titular generalissim:

«Una sensibilitat femenina i uns traços delicats.

«En el somriure d'aquest home s'alibra una ànima de dona.»

Les seves raons tindrà Benjamin per a escriure això.

El doient —el pitjor— és que cap al final del seu reportatge el redactor de «Candides» entra en el terreny de les matèries grans. Referint-se a l'Exèrcit francès, Benjamin posa en boca de Franco aquestes paraules:

«La major part dels vostres oficials són magnífics... Però massa resignats!»

I Benjamin, fent-li duo el cabdill de la sublevació espanyola, opina dels oficials francesos:

«Mentre aquesta heroïa resignada... no es resigna a estar disposats per a batre's per la veritat, que ha d'ésser la seva segona patria, França no estarà a l'abric d'una revolució salvatge.»

Ans que tot, les frases de Franco i de René Benjamin, entrem de ple en un dels delictes que defineix el Codi de Justícia Militar: inducció a la rebel·lió. Per altra banda, ¿de quin veritat parlem Franco i René Benjamin? De la veritat, feixista? O de la veritat, alemanyan? De qualsevulla de les dues, que en el fons són una sola. Sigui com sigui, ací queda, en peu, un desig de Franco, en el qual abunda un perdonat francès: que l'Exèrcit de França s'alici en armes contra el seu Govern legítim. No succeirà! Però, admesa la hipòtesi, si així fos, ¿quan de temps tardarien els batallons prussians a intentar trencar la línia Maginot?»